

Média a krize (ZUR500j): Syllabus

Vyučující: Mgr. Johana Kotišová, Ph.D.

Anotace kurzu

Teoretický kurz, určený magisterským studujícím, seznamuje posluchačky a posluchače se základními tématy, koncepty, otázkami a problémy krizového zpravodajství a jeho výzkumu.

V průběhu semestru se budeme věnovat nejprve základnímu vymezení nadužívaného pojmu „krize“ ve vztahu k médiím, počínaje její sociologickou, mediologickou a krizově-komunikační typologizací a konče zpochybněním dichotomií, které krizi a riziko, respektive jejich rozmanité konceptualizace pronásledují: Je riziko reálné, nebo mediálně konstruované? Znamená krize událost uvnitř, anebo vně redakce? V jakých smyslech se octla v krizi samotná žurnalistika? Je krize permanentním stavem modernity, anebo jednorázovou mediální událostí? Po tomto úvodu se přesuneme k normativním i deskriptivním představám o mediální reprezentaci a pokrytí krize a jejich jednotlivých typů a ke konceptualizaci nejobecnějších efektů mediální reprezentace krize.

Další čtyři setkání budou věnována různým perspektivám na vztah médií a války. První z nich se zaměří na mediatizaci války, mírovou a válečnou žurnalistiku, fenomén „hybridního“ konfliktu, rozptýlené války, vztah médií a politické moci, a to ve specifických případech (Vietnam, Irák, Ukrajina, Sýrie). Druhé setkání pak stočí pozornost k mýtu válečného reportéra, machismu přítomném v dané profesní specializaci a k fenoménu „adrenalin junkies“. Zároveň tematizuje naopak neviditelné, ale zásadně a stále více důležité postavy zpravodajství z konfliktních zón, totiž fixery a stringery. Zaměříme se především na způsob spolupráce fixerů s velkými západními mediálními domy a na odstupňovanou prekarizaci jednotlivých aktérů krizového zpravodajství. Poslední ze série „válečných“ setkání bude věnováno diskuzi s některou žijící válečnou reportérkou/reportérem.

Dále se kurz zabývá vztahy médií a jednotlivých typů krize (respektive událostí a fenoménů rámovaných či konstruovaných jako krize): teroristických útoků, revolucí, přírodních katastrof a ekologické krize a nakonec migrace.

Závěrečná setkání jsou věnována etice krizového zpravodajství (otázce, jak svědčit o utrpení Druhých; dilematu aktérství a pozorovatelství; krizi soucitu; možností nové žurnalistiky) a emocionální práci krizových reportérek a reportérů, včetně jejich typických obranných mechanismů.

Cílem tohoto teoretického předmětu je seznámit studenty se základními koncepty krizové žurnalistiky a koncepty uchopujícími vztah médií a rozmanitých typů krize. Předmět je koncipován jako kombinace přednášky (45 minut) a semináře (45 minut). Během semináře budeme kolektivně diskutovat povinné texty a aktuálnost a relevanci v nich obsažených konceptů.

Výstupy z učení

Studující budou po absolvování předmětu schopni:

- Orientovat se v základních pojmech vážících se ke vztahu médií a krize
- Používat probrané pojmy ve vlastním akademickém textu
- Reflektovat vlastní novinářská etická dilemata (nejen) v krizových situacích

Požadavky na zakončení předmětu

- Účast v kurzu je povinná s max. 4 absencemi.
- Hodnocení se skládá z kvantity a kvality každotýdenních **position papers**, používaných a následně odevzdávaných v hodinách (9 odevzdaných à max. 4 body) a z hodnocení **eseje** na předem zvolené téma (2000–2200 slov), odevzdaného na konci semestru (max. 60 bodů). Při hodnocení se přihlíží k aktivitě studujících při seminářových částech setkání.
- Pro úspěšné zakončení kurzu je pak nutno za position papers a esej získat přinejmenším 62 bodů.

Základní literatura

Cottle S (2009) *Global Crisis Reporting: Journalism in the global age*. Maidenhead: Open University Press.

Høiby MH and Ottosen R (2015) *Journalism Under Pressure: A mapping of editorial policies for journalists covering conflict*. Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus.

Pedelty M (1995) *War Stories: The culture of foreign correspondents*. London: Routledge.

Marthoz JP (2017) *Terrorism and the Media: A handbook for journalists*. Paris: UNESCO.

Zelizer B and Allan S (eds) (2011) *Journalism after September 11*. Second edition. London: Routledge.

Program kurzu

Setkání 1 (20. 9.): Úvod

- Vymezení cílů a obsahu předmětu
- seznámení studujících s požadavky na zakončení kurzu, respektive artikulace vzájemných očekávání
- Q & A

Setkání 2 (27. 9.): Krize, unavený pojem

- Zprofanovanost pojmu krize
- Vybraná sociologická pojetí krize
- Krizová komunikace
- Typologie krizí; krize jako „holy-shit story“
- Inside-the-media a outside-the-media crisis
- Mnoho krizí žurnalistiky
- Reálná a mediálně konstruovaná krize: Beckův dluh
- Krize lokální a globální
- Krize jako moment, krize jako stav
- Individualizace krize

Povinná literatura

Tulloch J and Lupton D (2001) Risk, the mass media and personal biography: Revisiting Beck's 'knowledge, media and information society'. *European Journal of Cultural Studies* 4(1): 5–27.

Doporučená literatura

Cottle S (1998) Ulrich Beck, “a risk society” and the media: A catastrophic view? *European Journal of Communication* 13(1): 5–32.

Cottle S (2009) *Global Crisis Reporting: Journalism in the global age*. Maidenhead: Open University Press.

Beck U and Beck-Gernsheim E (2001) *Individualization: Institutionalized individualism and its social and political consequences*. London: SAGE.

Coombs TW (2010) *Ongoing Crisis Communication*. London: SAGE.

Koselleck R (2006) Crisis. *Journal of the History of Ideas* 67(2): 357–400.

Reinardy S (2011) Newspaper journalism in crisis: Burnout on the rise, eroding young journalists' career commitment. *Journalism* 12(1): 33–50.

Setkání 3 (4. 10.): Krizové zpravodajství: mediální reprezentace a pokrytí krize

- Normativní představy a realita
- Krizové zpravodajství ve světle zpravodajských hodnot
- Typická mediální „selhání“ v krizi
- Odlišnost jednotlivých typů krizí podle Norda a Strömbäcka

- Efekty mediálního pokrytí krize: CNN efekt a compassion fatigue

Povinná literatura:

Nord LW and Strömbäck J (2003) Making sense of different types of crises: A study of the Swedish media coverage of the terror attacks against the United States and the U.S. attacks in Afghanistan. *Press/Politics* 8(4): 54–75.

Doporučená literatura:

Vincze HO (2014) ‘The crisis’ as a journalistic frame in Romanian news media. *European Journal of Communication* 29(5): 567–582.

Høiby MH and Ottosen R (2015) *Journalism Under Pressure: A mapping of editorial policies for journalists covering conflict*. Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus.

Hight J and Smyth F (2003) *Tragedies and Journalists: A guide for more effective coverage*. Dart Center for Journalism and Trauma. Available at http://dartcenter.org/sites/default/files/en_tnj_0.pdf.

Nord LW and Strömbäck J (2006) Reporting more, informing less: A comparison of the Swedish media coverage of September 11 and the wars in Afghanistan and Iraq. *Journalism* 7(1): 85–110.

Olsson EK and Nord LW (2015) Paving the way for crisis exploitation: The role of journalistic styles and standards. *Journalism* 16(3): 341–358.

Van Der Meer TGLA et al. (2016) Disrupting gatekeeping practices: Journalists’ source selection in times of crisis. *Journalism*. Epub ahead of print 16 May 2016. DOI: 10.1177/1464884916648095.

Moeller SD (1999) *Compassion Fatigue: How the media sell disease, famine, war and death*. London: Routledge.

Setkání 4 (11. 10.): Média ve válce

- Mediatizace války; hybridní, nové, omezené konflikty a role médií
- Rozptýlená válka
- Média a politická moc ve válce
- War journalism, peace journalism
- Příklad médií ve vybraných konfliktech: Vietnam, Irák, Ukrajina, Sýrie (+ TBA)

Povinná literatura:

Hoskins A and O’Loughlin B (2010) Introduction. In: *War and Media: The emergence of diffused war*. Cambridge: Polity Press, pp. 1–19.

Russia’s Dark Arts: An investigative series on Russia’s covert projection of power (2016) *New York Times*. Available at: <https://www.nytimes.com/series/russias-dark-arts>. (Libovolná reportáž nebo reportáže ze série.)

Doporučená literatura:

Cottle S (2009) New Wars and the Global War on Terror: On vicarious, visceral violence. In: *Global Crisis Reporting: Journalism in the global age*. Maidenhead: Open University Press, pp. 109–126.

Hallin DC (1986) *The “Uncensored War”: The media and Vietnam*. Berkeley: University of California Press.

Väliaho P (2014) *Biopolitical Screens: Image, power and the neoliberal brain*. Cambridge: The MIT Press.

Mejias UA and Vokuev ME (2017) Disinformation and the media: The case of Russia and Ukraine. *Media, Culture and Society* 39(7): 1027–1042.

Galtung J and Fischer D (2013) *Johan Galtung: Pioneer of peace research*. Berlin: Springer-Verlag.

Galtung J and Ruge MB (1965) The structure of foreign news. *Journal of Peace Research* 2(1): 64–91.

Neumann R and Fahmy S (2016) Measuring journalistic peace/war performance: An exploratory study of crisis reporters’ attitudes and perceptions. *International Communication Gazette* 78(3): 223–246.

Hjarvard S (2008) The mediatization of society: A theory of the media as agents of social and cultural change. *Nordicom Review* 29(2): 105–134.

Rutten E et al. (eds) (2013) *Memory, Conflict and New Media: Web wars in post-socialist states*. London: Routledge.

Setkání 5 (18. 10.): Ivo Bělohoubek**Setkání 6 (25. 10.) Mýtus válečného reportéra, fixer a stringer**

- „účetní na Harleyích“ a cool renegádi
- Element machismu
- Blíž realitě: adrenalin junkies
- Fixer jako neviditelná podstata válečného/zahraničního zpravodajství
- CNN, BBC, Reuters a jejich práce s fixery
- „Nepokryté“ konflikty, fixeři, stringeři, občanské žurnalistky
- Povaha a stupeň prekarizace fixerů

Povinná literatura:

Pedelty M (1995) Practice. In: *War Stories: The culture of foreign correspondents*. London: Routledge, pp. 109–146. (Povinná literatura pro studující, jejichž příjmení začíná na A–K)

Creech B (2018) Bearing the cost to witness: the political economy of risk in contemporary conflict and war reporting. *Media, Culture & Society* 40(4): 567–583. (Povinná literatura pro studující, jejichž příjmení začíná na L–Ž).

Doporučená literatura:

Szántó J (2018) *Za oponou války*. Praha: Argo.

Chauvel P (2009) *Válečný reportér*. Praha: Garamond.

Murrell C (2010) Baghdad bureaux: an exploration of the interconnected world of fixers and correspondents at the BBC and CNN. *Media, War & Conflict* 3(2): 125–137.

Palmer L (2018) ‘Being the bridge’: News fixers’ perspectives on cultural difference in reporting the ‘war on terror’. *Journalism* 19(3): 314–332.

Palmer J and Fontan V (2007) ‘Our ears and our eyes’: Journalists and fixers in Iraq. *Journalism* 8(1): 5–24.

Lees C (2016) Under the Wires. *Index on Censorship* 45(3): 8–11.

Čtecí týden (1. 11.)

Setkání 7 (8. 11.): Diskuze s Vojtěchem Boháčem (Voxpot)

Setkání 8 (15. 11.): Teroristické divadlo

- Fenomén terorismu v Evropě a ve světě
- Proměna vztahu médií a terorismu (James Foley vs. Christchurch)
- Daesh a jeho média
- 9/11
- Jak terorismus změnil/mění žurnalistiku?

Povinná literatura:

Falkheimer J and Olsson EK (2015) Depoliticizing terror: The news framing of the terrorist attacks in Norway, 22 July 2011. *Media, War and Conflict* 8(1): 70–85.

Doporučená literatura:

Kotisova J (2017) When the Crisis Comes Home: Emotions, professionalism, and reporting on March 22 in Belgian journalists’ narratives. *Journalism*. Epub ahead of print 19 December 2017.

Zelizer B and Allan S (eds) (2011) *Journalism after September 11*. Second edition. London: Routledge.

Tumber H (2011) Reporting Under Fire: The physical safety and emotional welfare of journalists. In: Zelizer B and Allan S (eds) *Journalism after September 11*. Second edition. London: Routledge, pp. 318–334.

McDonald IR and Lawrence RG (2004) Filling the 24×7 news hole: Television news coverage following September 11. *American Behavioral Scientist* 48(3): 327–340.

Marthoz JP (2017) *Terrorism and the Media: A handbook for journalists*. Paris: UNESCO.

Sambrook R (2016) Newsrooms should prepare to cover terrorist attacks. *International News Safety Institute*, 11 April. Available at <http://www.newssafety.org/news/insi-news/insi-news/detail/newsrooms-should-prepare-to-cover-terrorist-attacks-1722/>.

Setkání 9 (22. 11.): Twitterové revoluce?

- Arabské jaro
- Stará a nová média a jejich role v povstáních a občanském aktivismu
- Média, dohled, propaganda a polarizace

Povinná literatura:

Wolfsfeld G et al. (2013) Social Media and the Arab Spring: Politics Comes First. *The International Journal of Press/Politics* 18(2): 115–137.

Doporučená literatura:

The Great Hack (2019) Netflix. Režie: Jehane Noujaim, Karim Amer; scénář: Erin Barnett, Pedro Kos, Karim Amer.

Van Leuven S et al. (2013) Foreign reporting and sourcing practices in the network sphere: A quantitative content analysis of the Arab Spring in Belgian news media. *New Media and Society* 17(4) 573–591.

Robertson A (2013) Connecting in Crisis: “Old” and “New” Media and the Arab Spring. *The International Journal of Press/Politics* 18(3): 325–341.

Howard PN and Hussein MM (2013) Digital Media and the Arab Spring. In: *Democracy's Fourth Wave? Digital Media and the Arab Spring*. Oxford: Oxford University Press, pp. 17–34.

Setkání 10 (29. 11.): Média, přírodní katastrofy a ekologická apokalypsa

- Environmentální žurnalistika, emocionalita a objektivita
- Ekologická katastrofa jako emblematické nové riziko; role médií
- Apokalyptické předpovědi jako rituál
- Ambivalence technologií

Povinná literatura:

Cottle S (2009) (Un)natural Disasters: The calculus of death and the ritualization of catastrophe. In: *Global Crisis Reporting: Journalism in the global age*. Maidenhead: Open University Press, pp. 43–70.

Doporučená literatura:

Van Loon J (2002) Cultivating Waste: Excessive risks in an economy of opportunities. In: *Risk and Technological Culture: Towards a sociology of virulence*. London: Routledge, pp. 105–122.

Tandoc EC and Takahashi B (2016) Journalists are humans, too: A phenomenology of covering the strongest storm on earth. *Journalism* 17(1): 1–17.

Tong J (2015) Being objective with a personal perspective: How environmental journalists at two Chinese newspapers articulate and practice objectivity. *Science Communication* 37(6): 747–768.

Setkání 11 (6. 12.): Etika krizového zpravodajství: Jak svědčit o utrpení Druhých? + Krizové zpravodajství jako emocionální práce

- Mediované utrpení a morální závazek
- Krize soucitu
- Novinářské dilema: objektivita v tragédii?
- Aktérství vs. pozorovatelství
- Morálně přijatelné způsoby svědectví o utrpení Druhých
- Možnosti nové/narativní žurnalistiky; občanská žurnalistika
- Diskuze modelových dilemat
- Trauma, PTSD, nespavost
- Element kontrastu Západu a krize; surreálno
- Case study: „Anthony“
- Role technologie v emocionálním prožitku reportérů
- „Autopilot“, cynismus
- Obranné mechanismy

Povinná literatura pro studující, jejichž příjmení začíná na A-K:

Boltanski L (1999) Taking sides. In: *Distant Suffering: Morality, media and politics*. Cambridge: Cambridge University Press, pp. 20–34.

Povinná literatura pro studující, jejichž příjmení začíná na L-Ž:

Kotišová J (2017) Cynicism Ex Machina: The emotionality of reporting the ‘refugee crisis’ and Paris terrorist attacks in Czech Television. *European Journal of Communication* 32(3): 242–256.

Doporučená literatura:

Camus A (2016) Albert Camus’ historic lecture, “The Human Crisis,” performed by actor Viggo Mortensen. *Open Culture*, 4 April. Available at:

<http://www.openculture.com/2016/04/albert-camus-historic-lecture-the-human-crisis-performed-by-actor-viggo-mortensen.html>.

Andén-Papadopoulos K and Pantti M (2013) Re-imagining crisis reporting: Professional ideology of journalists and citizen eyewitness images. *Journalism* 14(7): 960–977.

Hutchison E and Bleiker R (2008) Emotional reconciliation: Reconstituting identity and community after trauma. *European Journal of Social Theory* 11(3): 385–403.

Backholm K (2017) Distress Among Journalists Working the Incidents. In: Wilson LC (ed.) *The Wiley Handbook of the Psychology of Mass Shootings* (Wiley Clinical Psychology Handbooks). Chichester: John Wiley & Sons, pp. 247–263.

Aoki Y et al. (2012) Mental illness among journalists: A systematic review. *International Journal of Social Psychiatry* 59(4): 377–390.

Tumber H (2006) The fear of living dangerously: Journalists who report on conflict. *International Relations* 20(4): 439–451.

Setkání 12 (13. 12.): Mediální reprezentace/konstrukce tzv. migrační krize (host: Michal Tkaczyk)

- Způsob pokrytí tzv. migrační krize v českých médiích
- Mediální konstrukce krizového stavu při informování o migraci do Evropy
- Vybrané obrazy migrační krize ve zpravodajství
- Zodpovědnost médií v době migrační krize

Povinná literatura:

Chouliaraki, L., & Stolic, T. (2017). Rethinking media responsibility in the refugee ‘crisis’: a visual typology of European news. *Media, Culture & Society*, 39(8), 1162–1177.

Doporučená literatura:

Bigo D (2002) Security and immigration: Toward a critique of the governmentality of unease. *Alternatives* 27: 63–92.

Chouliaraki, L., & Zaborowski, R. (2017). Voice and community in the 2015 refugee crisis: A content analysis of news coverage in eight European countries. *International Communication Gazette*, 79(6–7), 613–635.

Kovář J (2019) A Security Threat or an Economic Consequence? An Analysis of the News Framing of the European Union's Refugee Crisis. *International Communication Gazette*, s. 1-24.

Tkaczyk M (2017) Between politicization and securitization: Coverage of the European migration crisis in Czech online news media. *Communication Today* (8)2, 90-110.